

DE MANDELGALM

KATHOLIEK-VLAAMSCH-NATIO NAAL WEEKBLAD VOOR ISEGHEM EN OMLIGGENDE

INSCHRIJVING OP ALLE POSTKANTOREN

Een jaar: 15 fr. 6 maand: 8,00 fr.
3 maand: 4,00 fr. Buitenland: 25,00 fr.

AANKONDIGINGEN

1° blad en tusschen stadsnieuws: 1 fr. de regel — 3° en 4°
blad en aanbevolen huizen: 0,75 fr. — Notariele: 0,50 fr. —
10 % korting per 100 regels, 25 % per 500, 50 % per 1000.

God, onze Heer, Gij zijde Heer der Heeren,
Gij draagt de wereld op uw hand;
licht ge op een Volk, hebloei in roem en eer,
keert Gij uw blikken, stort in 't zand!
(A. RODENBACH)

OPSTEL & BEHEER
Marktstraat, 22 ISEGHEM

Alle mededeelingen moeten ten laatste den Don-
derdag avond voor 't verschijnen van 't blad
binnengezonden zijn. — Verantwoordelijke uit-
gever: Robert Verhaeghe, Isegheem.

Een-en-twintigsten Juli

De Grootsche Inhuldiging van 't Vl. Huis

21 Juli is weer voorbij!

21 Juli, de dag der patriotards, der zeepbarons, der financiemannen en der zoetwater-flaminganten, die denken hun Vlaamschgezindheid (?) te doen vergeten met zooals alle echte Belgen, driekleurig te vlaggen en driekleurig te vieren.

Kan een rechtzinnige Vlaming 21 Juli vieren?

Wij antwoorden: neen! En waarom?

21 Juli is België's feest, en België is sedert bijna 100 jaar Vlaanderens verdrukker, en een verdrukker, een moordenaar van zijn bloedeigen volksziel, dit kan een rechtgeaarde Vlaming nooit vieren, of hij wordt een vuige verrader van zijn eigen volk, en een laffe, kruipende knecht van den verdrukker!

België staat immers tegen Vlaanderen: en door zijn ontstaan, en door zijn wezen, en door zijn verleden en zijn heden! 21 Juli is de herdenking van een gebeurtenis, die Vlaanderen gebonden en gekoerd geleverd heeft aan een verdrukking en volkszielddoend regiem.

1830, jaar der revolutie voor België's onafhankelijkheid zooals het in de Belgische geschiedenisboeken heet — is het jaar waarmee voor Vlaanderen de Belaische bezetting begon, en het omgankelijk was ons onder Fransche bezetting te stellen. Immers de revolutie van 1830 was Fransch en in geen deele Belgisch. Fransche propagandisten deelden geld uit, om de Belgen op te hitsen en te winnen ten gunste der ophanden zijnde aanhechting van hun land aan Frankrijk (Histoire des Pays-Bas, door de Gerlache). De « Fransche » vlag werd geheschen op 't stadshuis van Brussel en in verschillende wijken. Een Fransch leger kwam de Nederlanders helpen verdrijven. Dit alles komt nog klarer als men de hoofden der Revolutie van nader bij leert kennen.

Gendebien, een waalsch liberaal, zoon van een Franschman. Rogier, geboren in Frankrijk uit fransche ouders. De Merode, fransch van geboorte en opvoeding. Surlet de Chokier, fransch ambtenaar tijdens de fransche overheersching in België. Deze laatste werd op last van 't fransch gouvernement tot regent benoemd.

Wat was het inzicht van die mannen?

Niets anders dan de Zuid-Nederlandsche provinciën bij Frankrijk in te lijven.

Gendebien ging naar Parijs hulp vragen en beloofde mits hulp de Fransche grens tot aan den Rijn uit te breiden. Dezelfde Gendebien bood aan den Franschen generaal La Fayette, bekend om zijn veroveringsplannen, de regeering van België aan. Altijd dezelfde stelde aan de leden van 't Voorloopig Bestuur voor de aanhechting van België bij Frankrijk af te kondigen (December 1830). In Januari 1831 vroeg hij aan 't Fransch gouvernement België in te palmen. En toen al deze plannen mislukten onder den druk van Engeland, toen poogde hij nog den hereniging van Nemours (een fransche prins) als koning te doen aanvaarden. Zooals ge ziet, een echte vaderlandsche omwenteling ten behoeve van het lieve Frankrijk.

Toen al die plannen echter mislukten, en de politieke aanhechting bij Frankrijk, onmogelijk bleek door 't verzet van Engeland, toen mieken die goede vaderlanders nieuwe plannen, die stilaan maar zeker de aanhechting, — eerst de culturele en daarna onvermijdelijk de politieke, — zou bewerkten. De staatsinrichting werd zoo ingericht, en de politiek zoo geleid, dat het Vl. volk een Fransche ziel zou opgedrongen worden. Dit inzicht van den nieuwen staat v.

den we in verscheidene officieele documenten waarvan we er enkel een paar aanhalen.

Charles Rogier schreef aan Lord Palmerston (eerste minister van Engeland):

« Al de pogingen van ons gouvernement zullen gericht zijn op de vernietiging van de Vlaamsche taal om alzoo de versmelting voor te bereiden met ons groot vaderland, Frankrijk ».

En diezelfde Rogier nogeens, schreef aan Raikem:

« De eerste principen van een goed bestuur moeten gesteund zijn op het uitsluitend gebruik van één taal en het is als van zelf sprekend dat de eenige taal van de Belgen Fransch moet zijn ».

Om tot dezen uitslag te komen is het volstrekt noodig dat al de burgerlijke en militaire bedieningen aan de Walen worden toegekend; op deze wijze zullen de Vlamingen beroofd worden van de voortleelen dezer bedieningen en zullen ze dus verplicht zijn Fransch te leeren en alzoo zullen we het Vl. element stillekens aan uitroeien ».

Noodgedwongen ontstond België, en stelde zich als doel de Vlaamsche volksziel te vermoorden. En dit doel hebben dan ook de opeenvolgende regeeringen stelschmatig nagevolgd, zoo « rijke Vlaanderen » het « arme Vlaanderen » van Pater.

Welke rechtgeaarde Vlaming kan dan den 21 Juli vieren, den herdenkingsdag van den moordaan slag op de ziel van ons volk! Wie kan België vieren? België dat onze natuurlijke Vlaamsche volksziel uit ons lijf wil halen, en er een kunstmatige « ame Belge » wel instorten! Wie kan België vieren, dat hardnekkig vrijheid weigert aan de edelsten onder ons!

Vlaamsche menschen, dit moet er in bij u: Wie België huldigt en viert, huldigt het verdrukking regiem dat ons volk wurgt, en heult met den moordenaar onzer volksziel!

Het schandeteeken van den verrader merke zijn voorhoofd!

Elk nummer van De Mandelgalm

zal de belangrijkste actueele vraagstukken behandelen. Wilt ge over alles nauwkeurig ingelicht zijn, neem eene inschrijving of laat U het blad wekelijks thuis bestellen. Geef u aan in het Vl. Huis

Laat uwe Geldzaken verzorgen door de Fondsenbank

Naamlooze Vennootschap
MAATSCHAPPELIJKE ZETEL
Weststraat, 84, BRUSSEL
Bijbanken: Antwerpen & Kortrijk
Agentschappen: Brugge, Crombeke, Harlebeke, Moeskroen, Poppinghe, Thielt.
FONDSBANK MAAT DEEL UIT
VAN DE GROEP FONDSBANK-
HANDELSBANK-NOORDSTAR.
KAPITAAL EN RESEIVEN: VIJFTIG
MILLIOEN FRANK.

bijhuis te ISEGHEM
Marktstraat, 49

Zondag laatst verliep op een indrukwekkende wijze de inhuldiging van ons Vlaamsch Huis.

Reeds den Zaterdagavond werden de feestelijkheden aangevat door een algemeene feestvergadering waar onze vriend J. Leuridan het woord voerde. Onze voorman Paul Depoortere zette de vergadering en meteen de feestelijkheid in met allen geluk te wenschen die het bestaan en den groei van ons Vlaamsch Huis hebben mogelijk gemaakt. Wij hebben het recht en de waarheid met ons en wij strijden voor een heilig zaak. We hebben nog niet het gezag met ons, zei hij, omdat we nog niet 't geld met ons hebben. Dit is nog een kwestie van tijd. Na zijn korte maar kloekke toespraak werd het woord verleend aan onzen vriend Jerom Leuridan die, in zijn gewone beeldrijke taal voor een bonvolle zaal, ons toesprak over den dubbel arbeid der Vlaamsch-nationale strijders waaruit we niet kunnen nalaten een paar rake hoofdgedachten uit te knippen. Hij vergeleek onzen strijd aan den strijd van het Israëlitische volk dat, van uit Egypte afgezaakt, naar 't beloofde land, terzelvertijde te kampen had met het zwaard tegen de meevulldige vijanden en levens met het truweel steen voor steen zijn steden moest opbouwen. Wij, Vlamingen, hebben ook in de ene hand het zwaard te houden om de

Jerom heeft een ongehoorden indruk op zijn toehoorders nagelaten! Hij weze daarom ook bedankt.

Onze Isegheemsche vrienden hadden 't feest goed ingezet en alle toebereidsels waren gedaan voor den grooten dag van morgen.

Van 's Zondagsmorgen was er veel werkzaamheid om de allerlaatste schikkingen te treffen, en om 1 uur was er reeds beweging. Om 2 uur begon volop de beweging van de maatschappijen die langs alle zijden en van alle kanten per auto, moto, velos, trein toekwamen.

Het was een hartversterkend schouwspel hoe langs alle kanten muziekmaatschappijen, turners, volk, vlaggen enz. opkwamen. Duzende gezonde lachende gezichten. Kloek en schoon volk van Vlaanderen dat u deed de tranen in de oogen springen... en u de zekerheid gaf van Vlaanderens spoedige herwording.

Brugge, Oostende, Ghistel, Nieuwpoort, Veurne, Dixmude, IJper, Poperinghe, Watou, Meenen, Wervick, Herseeuw, Avelghem, Kortrijk, Ingelmunster, Thielt, Ardooie, Roeselaere, Lichtervelde, Thorhout met hun omliggende gemeenten, St Niklaas, Mechelen, Aarschot, alles kwam feestelijk op en nam zijn plaats in. Honderd vlaggen wapperden over de schoone menigte.

De flinke muziekkorpsen van Rousselaere, Thielt, Ardooie, IJper, Watou enz. werden zeer opgemerkt. De spandoek « Hulde aan Fr. Sarre » van de Ichteghemsche onderwijzers werd meermalen toegejuicht. In een half uur stond Gentstraat, Marktstr. en Markt bomvol volk gereed om op te stappen. 3500

en gezang en wemelde van honderd vlaggen.

Rousselaere met zijn muziek, turners en honderden menschen dient hier eervol vermeld alsmede ook het machtig muziek van Ardooie-Thielt.

De wagen voorstellend O. L. Vrouw van Vlaanderen aangebeden door de verschillende standen in Vlaanderen alsook door 't strijdende en 't lijdende Vlaanderen was het voorwerp van een algemeene bewondering.

De Isegheemsche groep, spijs de vrees-aanjadende methodes, stapten in den stoel ten getalle van ruim 500 man. De fabriekse opkomst der wachters verdient bijzonder lof.

De feestcommissie te zamen met de sprekers J. Van Severen, H. Vos, Dr Dries Devos, M. Butaye sloten den machtigen stoel.

Neen! geen andere groepeerings, niet tegenstaande ze steunen op geld, geestelijk en wereldlijk gezag en jarenlange traditie kan dergelijken stoel in 't leven roepen.

Van gendarmen. Geen spoor!

Tegen 5 uur liep de stoel de lokalen van 't Vlaamsch Huis binnen. 1500 man stonden in den hof gepropt en 800 hadden zich in de bovenzaal opgehoopt.

In den hof sprak André Vandenberghe over de Belgische partijen en de nationalistische beweging. Hij sprak ook over 't geval Sarre en wakkerde de menigte aan tot den hardsten kamp. Na hem sprak Herman Vos over de betekenis van West-Vlaanderen en inzonderheid Isegheem in den Vl.-nat. strijd. Hij gaf Renkin gelijk op zijn gezegde dat West-Vlaanderen voor hen verloren was. Na hem sprak nog Dries Devos en Adv. Thiers over de beweging en brandpunten in betrek er mee.

In de bovenzaal sprak Meester Butaye over zijn werk: te menschen helpen. Na hem sprak Pol Depoortere, onzen onvermoeibaren leider, over de betekenis van den Vl.-nationalen strijd. Eindelijk sprak Jan Van Severen over den nationalen strijd, over de Vl. huizen en hunne betekenis, hij sprak over 't vormen van een nieuwen staat en den bestaanden, over heel ons werk en over de Vlaamsche militie welke we dra zullen van doen hebben om 't boeltje om te keeren.

Al de redevoeringen werden meermalen toegejuicht.

Nadien gaven de Roeselaersche turners een prachtige vertooning in de bovenzaal, terwijl de harmonie in den hof het volk verlustigde.

De bezoekers waren uiterst voldaan en uitermatig versterkt in hun gemoed, zakten ze af, elk naar zijn dorp of stad, met een allerbesten indruk over den machtigen voorpost Isegheem in de Vl.-Nat. beweging.

Tot 's avonds laat was er leute in ons Vl. Huis.

EN LUIDEN STORM VOOR VLAANDERLAND!!

Binnenland

MGR RUTTEN OVERLEDEN

Uit Luik komt de treurmare, dat Mgr. Rutten, bisschop van Luik, Zondag nacht na een leven rijk aan jaren en verdiensten zijn schoone ziel aan haren Schepper heeft teruggegeven. Het is een zware slag voor zijn diocesanen en voor de Katholieke Kerk.

POINCARE TE BRUSSEL

Zondag laatst werd te Laeken een standbeeld onthuld aan den onbekenden soldaat van Frankrijk, ter dezer gelegenheid waren gewapende fransche soldaten aanwezig te Brussel; dat men nu nog bewere dat België geen Fransche kolonie is. Poincaré heeft schoone woorden uitgesproken over de vriendschap tusschen België en Frankrijk. Intusschen heeft de fransche kamer, alvorens uiteen te gaan, nog een verhoging van 10 miljoen rechten gestemd op de Belgische producten. Van je vriendjes moet ge 't hebben!

M. SAP NAAR CONGO

Naar het schijnt zal M. G. Sap, de werkmame (?) volksvertegenwoordiger voor Roese-lare-Thielt en Antwerpsch financier, in 't kort een reis ondernemen naar Congo. Hij zal vergezeld zijn van een landbouwingenieur. Er zal natuurlijk kwestie zijn ginder nieuwe «zaakjes» te doen. Intusschen kunnen de boeren uit zijn arrondissement wel fier gaan op zoo'n neerstige en kapitaal«rijke» vertegenwoordiger, die zijn verlofdagen besteden gaat aan Congoreizen, daar hij gedurende het jaar als volksvertegenwoordiger weerhouden is in... beheerraden van banken, reederijen enz. M. Sap schijnt ten volle van 't principie «wat gij zelf niet bezit, kunt gij aan een ander niet mededeelen.»

Daarom neemt hij zijn eigen boerenbelangen vóór deze zijner kiezers!

'T BEGIN EENER NIEUWE COMEDIE

Onze socialistjes beginnen gepijnd te zitten. Ze zien enerzijds, dat hun volgelingen in 't Vlaamsche Land meer en meer afvallig worden. In Limburg orienteeren zich de socialisten naar het Nationalisme, in 't Walenland zitten hun de communisten duchtig in den nek, in Brussel wisten Dr. Martaux en anderen nagenoeg een miljoentje los te krijgen van Sovjet-Rusland om de tram-mannen een eigen lokaal te bezorgen, de socialistische Bouwwerkerfederatie van Brussel scheurde zich af van de B(edrogene) Werkliedenpartij en zoo begint 't allen kante hun boeltje om zeepe te gaan. Schijnt, dat ze 't al 'hebben gevonden. De hooge leiders hebben zich herinnerd dat er een tijd was, waarop 6 maandendienst in hun programma stond. 't Ordewoord werd gegeven: overal een actie daarvoor inzetten. De koppen pogen warm te maken, en dan als die actie haar vruchten draagt de regering verlaten en zorgen, dat er nieuwe verkiezingen uitgeschreven worden. De kiesstrijd doen draaien rond de zesmaandendienst, en zich uitgeven voor de eenige en de grootste antimilitaristen. 't Volk is dom genoeg om zich nog 'ne keer te laten stroppen zeggen die leiders, en dan, als we weer wat vaster in de zadel zitten, doen we nog 'ne keer wat we willen.

Voorwaar 't is slim berekend! Maar tijdens de kiesstrijd zullen ze dan niet mogen zeggen, dat ze zelf al meer dan eens tegen de zesmaandendienst, die de Nationalisten voorstelden, hebben gestemd, en ook niet, dat ze tijdens hun regeeringsperiode de verkorting van een probaat middel was van bezuiniging, maar een probaat middel van bezuiniging, maar dat zij liever 21 honderd miljoen nieuwe belastingen stenden, die meestal wegen op den rug der kleine burgers, der kleine boeren en arme werklieden.

Neen! Neen! Daarover zullen ze niet mogen spreken.

IN 'T BELGISCH POESJENELLENKOT

WOENSDAG, 29 JUNI. — Op de dagorde staan tal van kleine ontwerpen, die geen groote besprekingen uitlokken. In den namiddag wordt aangevangen met de bespreking van de wetsontwerpen over de ouderdomspensioenen en de gezinsvergoedingen bij de ondernemingen van werken voor de openbare besturen, deze bespreking wordt onderbroken om de interpellatie te hooren van Meester Butaye over de onwettige benoeming van den gemeentontvanger van Reninghelst. Meester toont met bewijzen, dat de benoeming onrechtvaardig is en hij geen rechten had. De minister bekennt zulks en zegt dat de kolonel, die het leugenachtig getuigschrift leverde gestraft werd (zeker afgezet met 3 jaar volle wedde?)

Daarna komt de interpellatie over de afdankingen op het spoor. Vanopdenbosch en Debacker steunen het afgedankt personeel, daarentegen worden de afdankingen verdedigd door al de socialisten van 't Nationaal Syndikaat, deze zitten gepijnd; want de tribunen van 't publiek zijn sterk bezet door de spoorwegmannen, die met groote belang-

stelling de debatten volgen. De mannen van het N. S. worden zenuwachtig, zij worden gewaar dat hun positie juist de verkeerde is en dat hun minister de dekmantel is van de loensche daden van de Nat. Maatschappij.

DONDERDAG, 30 JUNI. — Talrijk is de opkomst van de tépetés, want 't is vandaag, over de pree van den oppergaai. Hubin (soc.) verdedigt de verhoging, Jacquemotte en Vos pleiten er tegen: er wordt dus gestemd over de 17 duizend franken per dag.

Stemmen voor 119 (63 kath. waaronder Miel, 20 lib. en 36 soc.).

Zoodus Albert den albelover wint nu zooveel in eenen halven dag of nen neerstigen werkman in een jaar. Arme sukkelaar!

VRIJDAG, 1 JULI. — De begrooting van Kunsten en Wetenschappen wordt vandaag afgehandeld. Vanopdenbosch (VI. Nat.) hekelt enkele mistoestanden en spot met de Vlaamsche Volksvertegenwoordigers die fransche redevoeringen aflappen, in fransch van drie ellen voor ne frank!

DINSDAG 5 JULI. — Op de dagorde staan verscheidene begrootingen onder meer die van ontvangsten en uitgaven voor order. Staf Declercq beklagt zich dat de kamerleden maar dezen morgen dit verslag ontvingen. De voorzitter geeft hem gelijk. Minister Wauters verdedigt de begrooting met een zekere levendigheid die we bij hem zien alleen in de lastige gevallen. Komt aan de beurt de begrooting van Zeewezen, Posterijen, telegraaf, telefoon en luchtvaart. De meeste kamerleden hebben niet bemerkt, dat de begrooting van spoorwegen achterbleef. De eerste spreker onzen vriend Staf Declercq heeft dat wel bemerkt en wacht zich wel die kwestie aan te raken. Gespannen en schrikkelijk raak is zijn kritiek over de achteruitstelling van de Vlamingen in de verschillende diensten. De kamerleden luisteren met de grootste aandacht want Staf is flink gedocumenteerd. Als hij gedaan heeft komt een geweldige incident. De tweede spreker is Blavier. Een deurwaarder gaat hem roepen. Blavier komt binnen en hij heeft onmiddellijk zijn spreekbeurt. Staf vraagt het woord voor een terugroeping tot het reglement. De Voorzitter meent, dat het gaat om dat inwachten en oproepen van Blavier en wil het woord niet geven. Staf houdt aan en wil zich niet neerzetten en wordt tot de orde geroepen en krijgt dan dadelijk het woord over die terugroeping.

Als de voorzitter hoort dat Staf het heeft over de niet behandeling van de begrooting der spoorwegen, die niet op de dagorde staat en waarover dus ook niet mag gesproken worden, betreurt de voorzitter zijne driestheid en trekt de terugroeping tot de orde in. M. Blavier spreekt algetijk over de spoorwegen spreken mag, dan mag ik ook zegt Debacker, en hij hekelt ferm de geheele administratie van de nationale maatschappij. Ook de minimalisten brengen scherp kritiek uit. Hebt geen schrik, M. de Minister lacht Staf; seffens zal ik alleen staan om tegen uw begrooting te stemmen. Inderdaad de begrooting wordt aangenomen met 5 stemmen tegen 1, er waren dus zes volksvertegenwoordigers aanwezig.

Even vinnig, geweldig zelfs, is de bespreking over het sluitingsuur der openbare gelegenheden. Er worden uitzonderingen gevraagd voor Oostende, Blankenberghe en Spa, Brussel en nog eenige groote steden. De discussie is zeer hevig. De verdedigers van de mannen en wijven van 't nachtplezier en 't laat rommedoezen, komen met zonderlinge argumenten aandragen, dit alles brengt de Kamer in een plezierige stemming. Alles wordt verworpen; dus om 1 uur 's nachts overal sluiten. Om 7 u. 15 zijn er nog 6 tegenwoordig.

WOENSDAG 6 JULI. — 11 verdragen zijn aan de dagorde, op een drafke wordt alles geklonken. Verschillige wetsontwerpen worden nog besproken en op een loopke afgehandeld. Dan waren er nog twee interpellaties zonder belang. In de eerste eischen de drie socialisten, dat bij afdankingen in alle departementen hetzelfde regiem worde toegepast, dat geldt voor de werklieden der spoorwegen! Die menschen leven en teren dus op afdankingen. De tweede gaat over het niet afleveren van ringen aan zekere duivenbonden. De Nat. Bond der duivenmelkers heeft het monopolium en zal dat houden; dat is het besluit.

Abonneer op «De Mandelgalm»

DE DERTIG ZILVERLINGEN

En 't was 'door een kus en om dertig zilverlingen dat Judas de Meester verraadde. Sedertdien wilde geen vader meer, dat zijn kind dien naam zou dragen. 't Is een gevloekte naam.

Verraad is trouwens de laagste misdaad. Verraad zei priester Verschaeve op een der talrijke activistenprocessen, dat is «iets hoogers prijs geven om iets lagere te dienen». Zoo deed Judas. Zoo doen zij die hun eigen afkomste, hun eigen bloed verloochenen, prijsgeven, laten verdrukken,

liten verloren gaan, om Belgische eere, roem, geld en postjes.

Die verraders zijn nog talrijk! In stad en dorp aen komt ze overal tegen. Zulk verraad wordt trouwens rijk beloond. Judas kreeg dertig zilverlingen en moest de Meester kussen, de schijn annemen dat hij Hem lief had uit laffe vrees oor tegenstand. De Vlaamsch-Belgische leiders eden ook zoo. Wanneer korts na den oorlog het olk naar recht hongerde, naar de voltrekking roeg van koninklijke beloften, dan namen leiders an dat volk, de schijn aan dat ze 't volk be-grepen, dat ze 't lief hadden, en ze beloofden e strijden tot op de barricade voor het recht an dat volk. Maar de zilverlingen begonnen hen e bekoren. Zij zouden de vriendschap van Cesar verliezen, en die zilverlingen en die vriendschap agen hun te nauw ter harte. Eén voor één zijn ze in de bekoring bezweken. De uiterlijke vriend-schap van Cesar hebben ze behouden, en hun zilverlingen zijn ze nog aan 't oprapen.

Zagen we niet, dat onder al die mannen, er iemand was, die durfde verslaggever zijn ter Kamer over de amnestiekwestie? Vrees voor Desars vriendschap!

En laatst nog benoemde de buitengewone ver-gadering van 13 Juli van de «Société Générale Métalurgique d'Hoboken», die staat onder het voorzitterschap van Mr Francqui, den heer Fr. Van Cauwelaert tot Beheerder!

Dertig zilverlingen!!!.....

Uit de Pers

DOOR HUN EIGEN VOLK GEGEESELD

Geen week gaat voorbij zonder dat de socialistische weekbladen van West-Vlaanderen pogen hun volgelingen te doen geloo-ven dat alleen de socialisten rechtzinnige politiekers zijn. Inzonderlijk «De Werkman» en «De Ontwaking» van IJper en Rousse-lare-Thielt munten uit in enge domheid en demagogie. Wekelijks worden hunne kolom-men gevuld met aanvallen tegen de nationa-listen, die de eene al lager en dommer dan de andere allen voor doel hebben hun volk tegenover de schoonheid van het Vlaamsch Nationalisme te blinddoeken en te bevoor-oordeelen.

Ter beschaming van die franskiljonsche knechten laten we hier een uittreksel volgen uit de «Vrije Tribune» van het socialistische weekblad «De Volkswil», orgaan uit de pro-vincie Limburg:

«Eene onverwachte nuip... dat oekup van eenen Destree. Met gretigheid hebben zij de amen-dementen aanvaard van een socialist die zijn gegeven woord durft verbreken en kazak draait. Deze vieze proletarier miskent zijn eigen volksprogram, trekt zijn eigen interna-tionale moties voor amnestie, zijn eigen stemmingen en wetsvoorstellen, al die heilige eeden trekt hij door zijn nek. Daarenboven stelt hij eene daad waarmee de democrati-sche flaminganten in al hun laksheid niet durfden voor de pinnen komen.

«Destree is de man van dat vuil werk. Doch die zweepslagen het echte Vlaamsche volk toegediend door verachtelijke huiche-laars, 't zij ze zich proletariërs of vlaamsche democraten noemen: die volksbedriegerijen zullen het leger der ware vlaamsche strij-ders, der vlaamsche nationalisten doen versterken.

«Alwie oprecht een einde wil aan de mis-kenning, de verdrukking en de verguizing der Vlamingen zal roepen:

«Weg met die volksbedriegers!

«Leven de mannen die den waren vrijheidsstrijd inleiden al is het ten koste van gerang en marteling.

«Leve Vlaanderen en gedopt voor Vlaan-deren in de komende kiezingen.

«Laat die valsche profeten maar stemmen voor eigen weddeverhogingen; miljoenen smijten naar den Troon van den albelover die van meined moet beschuldigd worden en daarvoor 9 miljoen gaat trekken.

«Intusschen heeft men de kleine spaar-ders hun spaarcenten gestolen met de stab-ilisatie aan 175. Voor 50 centen die ze aan den Staat brachten, krijgen ze er nu '7 terug maar dat is orlijk roepen nu zoogezegde proletariërs met vlaamsche democraten.

«Maar het voll wordt wakker in den lande en zal rekenschap vragen.

«Ja noch rust noch duur voordat Vlaan-deren zijn volle rechten, zijn heele vrijheid bekomen hebbe».

Het toont genoeg aan dat ondanks al de pogingen van lage socialistische politieke lei-ders, de volgelingen toch beginnen in te zien dat inderdaad buiten het VI. Nationalisme geen vrijmaking van den Vlaamschen arbeiderstand mogelijk is.

De gemeentekiezing in Iseghem was onder dat opzicht ook tekennend.

Stadsnieuws

Zondag laatst was het Statiekermis, nog nooit werden door de herbergiers zulke goe-de zaken gedaan, dank zij de groote opkomst der Vlaamsche nationalisten, ter gelegenheid van de inhuldiging van 't Vlaamsch Huis.

— De heer Bertrem, politiekommisaris te Middelkerke, is politiekommisaris alhier be-noemd.

— APOTHEKERSDIENST: De Zondag is er maar één apotheek van stad open. Apo-theker van dienst: Wijffels, Marktstraat.

— DIEFSTAL MET INBRAAK. — Maan-dag nacht zijn langs het huis van den heer Loncke (dat 'in afbraak is, dieven binnen gedrongen in de woning van den heer A. Moenaert, horlogiemaker en goudsmid, Rous-selaraestraat alhier. Twee deuren zijn met geweld opengebroken, de derde deur die toe-gang geeft op de winkel, en ernstiger nog verzekerd is, heeft weerstand geboden.

Door een toeval verschrikt moeten de die-ven op de vlucht zijn geslagen zonder een grooten buit te hebben kunnen opdoen. Alleen een gouden armband ter waarde van 750 fr. is verdwenen.

Ook bij den heer Vandeputte, heelmeeester, hebben zij een bezoek gebracht, en twee kistjes cigaren tot buit gemaakt.

Alles wijst er op, dat het jonge schelmen zijn, die zeer onbehendig zijn in het inbre-kersvak. Zoo lieten ze de sleutels van de coffrefort van den heer Vandeputte onaan-geroerd, alhoewel ze daarmee zonder moeite heel wat meer dan cigaren hadden tot buit kunnen maken.

Het parket is ter plaatse afgestapt om de vingerdrukken op te nemen. Ook is ter plaatse een knop gevonden, die het onder-zoek in de goede richting zal sturen. Men denkt de daders op het spoor te zijn.

VLAMINGEN!

VOOR UWE ELLEGOEDEREN EN KOUSSEN GEWONE EN FANTASIEARTIKELEN ALLE SLACH VAN ONDERGOED, SCHORTEN, KIELS, enz. enz.

wendt U tot

F. Vanhauwaert-Demeurisse

Ommegangstraat, 7 F ISEGHEM

Verzorgd werk. — Genadige prijzen.

— WAT WE GEHOORD EN GEZIEN

's Morgens: Al onze franskiljon... vroeg te been. Gansch den nacht waren ze bezeten van ene nachtmerrie, ze zagen niets anders dan een duizendtal gendarmen en een paar honderd nationalisten, 't was een echte kloppartij in hun droom, en menig onschul-dig vrouweke kreeg 'nen stamp of stoot. Allen waren tevreden over den gepasseerden nacht, zij wachten nu op de toepassing. Alleen Fiel de welweter, die met een VI. nationalist op zijn neus zit en met voorliefde spreekt over de stabilisatie van den frank waarvan hij zelf geen siekkeit van verstaat en over 't verraad van Borms, sliep nog zooals ge-woonte een gat in den dag tot zijn burens leeuwen aan zijn achterste begonnen te klau-ven.

Matame van de «Lebensmittel stelle» wreef in hare handen omdat haar gebeurs leeuwen, nog niet uitzaten, maar 't was veeleer voor het nieuw klein oorlogse dat zou in den namiddag plaats hebben, ge moet weten: Matame heeft een groote voorliefde voor oor-logen, als ze denkt aan den tijd dat de sukkelars moesten reke houden voor haar-deure om een vierendele ware met water te krijgen aan woekerprijzen.

's Middags: Onze fascist en franskil-jons krijgen schrik en beven, want er zijn nog geen gendarmen te bespeuren en wat gaat er nu gebeuren?! In der haast worden eenige autos uit de garage gehaald en bollen in volle vlucht de vaartbrug over. Jef fascist krijgt buikloop dit maal zonder pillen, er hangt bij hem reeds een broek aan de koord te dansen. De trommels beginnen te roffelen, de slechte Belgen komen af bij duizenden, de straten zijn gekuischt van 't chic krapuul, nog immer blijft de gendarmerie gesloten, de VI. nat. plaatsen er zelf hun rijwiel. Onze patriotten zijn verontwaardigd, zij beelden zich in dat burgemeester, gendarmen en nationalist allen aan 't zelfde zeel trekken, Nestor trapt op zijn vingers en krijgt een attacke, 'nen gewezen daensist vlucht de vaartbrug over in gezelschap van 'nen zee-pbaron, hij springt op sprieten, de massa stroomt immer toe, den stoet vormt zich, de leeuwen dansen, bij Jef hangt reeds een tweede broek te droogen. De uitstrooiers van de verbodsgeruchten zien bleek en lachen groen, menig patriot op den markt voelt zijn einde naderen, doch zie de stoet vertrekt, hier en daar zien wij een bleek gezicht van een broodroover door een klein vensterke of achter de gordijn loeren op een slachtoffer.

's Avonds: Alles is goed gepasseerd, geen gevecht, geen ranseling. De vechters waren op den vreemde: alle neringdoeners zelfs tegenstanders zijn tevreden en deden goede zaken.

Eenieder is verstomd over den aangroei van 't Vlaamsch Nationalisme.

VLAAMSCH NATIONALE WACHT. — Morgen Zondag 24 Juli te 11 uur voormiddag, algemeene vergadering.

Uiterst belangrijke dagorde. Iedereen weze op post en zegge het voort aan de makkers.

ZONDAG 31 JULI, zonder tegenbericht, te 2 uur 's namiddags vergadering met loting voor al de leden der Vl. Spaargilde.

BIERUITVOER. — De S. M. Vlaamsch Huis, werd de alleenverkoop voor Isegem en omliggende toegestaan van het Dubbel Blond Bier ZANNEKIN. Ook deze soort wordt reeds ten huize besteld.

De S. M. Vl. Huis, zal zorgen voor allergunstigste prijzen aan de herbergiers en koffiehuizen. Wie zich dezen drank wil aanschaffen wende zich tot de zaakvoerder of tot een der leden van den Beheerraad.

DEN ISEGHEMSCHEN état-major in botsing aan den Hille. — Ter gelegenheid van onze inhuldigingsfeesten trokken onze vurigste belgen op jacht achter de groote potten de zeekust toe. Gansch den dag zagen zij in hun visioen hoe de gendarmen aan 't kloppen waren op de Nationalisten te Isegem. Bij den terugkeer aan den Hille te Swevezele moest natuurlijk hunne belgische koleire nog eens doorgespoeld worden en er werd afgestapt. De puikste liederen klonken weldra, doch het aanwezig zijn van een viertal Vlaamsche Nationalisten wrocht op hun belgisch gemoed gelijk een roode lap op een stier, een Vlaamsch gekend liedje kwam aan de beurt en werd meegezongen door onze vrienden, doch het woord belgië werd gezonden door den état major en Vlaanderen door onze vrienden. Weldra riep de voorzitter met een paar hulppatriotten in een gekende koleire: Wij zijn geen Vlamingen! wij zijn belgen! en onmiddellijk er achter gaf den Iseghemschen tenor onzen vriend een stamp dat hij achteroverviel. Tenor's vriend een ijverig drukkerke kwam ter hulp, ze dachten nog immer aan de gendarmen te Isegem, en meenden nu ook hun slag te moeten slaan, doch de kansen keerden, en twee krachtige vuistslagen waren het antwoord van onzen vriend, den eenen kwam terecht op tenorke facade dat er de brokken afsprongen en den anderen kwam terecht in de vitrien van 't drukkerke die er natuurlijk achter stond en de brokken deelde. De leute was uit, hun koleire gekoeld, 't troepke kreeg heimwee en kwam al druipneuzen naar Isegem terug. Of er gelachen werd!!

Tweede bedrijf.

Op terugweg naar Isegem werd aan ieder lid gesmeekt en gebeden, het alteszins aan mekaar te vertellen, allen zouden zwijgen.

Een auto van 't rood kruis kwam de stad ingereden en bolde naar een gekend huis, den politieke dokter werd er bij gehaald. Men zocht, te vergeefs naar hun E. H. Proost doch hij bleef onvindbaar, naderhand vernamen wij dat hij naar de meeting der Vlaamsche Nationalisten stond te luisteren in 't kouterke. De gekwetsten vroegen steeds naar hunnen heldhaftigen voorzitter, men vond hem bij een medelid herbergier, de vraag naar hem werd aangekondigd door een piepjong zeer ijverig staatskatholiek lid (genre Dernière Heure) met Monsieur le President on vous demande ici à la porte!!!

Intusschen werden beide invalieden goed verbonden en onder vier oogen huiswaarts gevoerd.

Beste Lezer, waarschijnlijk kent U reeds de acteurs, dus vertel het niet voort!!

Een die erbij was.

WISSELKOERSEN in Belgas

Engeland : 1 pond sterling	34.93 1/2
Frankrijk : 100 frank	28.1695
Vereenigde Staten : 1 dollar	7.1865
Holland : 100 gulden	288.12
Zwitserland : 100 zw. frank	138.50
Spanje : 100 pesetas	123.12
Italië : 100 lire	39.12
Zweden : 100 kronen	192.85
Noorwegen : 100 kronen	185.65
Denemarken : 100 kronen	192.75
Tcheco-Slowakye : 100 kronen	21.30
Duitschland : 100 mark	171.05
Oostenrijk : 100 kronen	101.25
Polen : 100 zloty	80.35
Hongarie : 100 kronen	125.25

WEKELIJSCHES MARKTEN

KORTRIJK : Tarwe 205-210; Rogge 178-180; Haver 150-151; Bloem 273; Hooi 65-70; Strooi 48; Mais 131, Cinquantino 153; Lijnzaad 225; Lijnzaadolie 535; Koolzaadolie 780; Witvlas 1550-2500, putroote 1500-1700; Suikerrijboonen nieuwe 147-160; Suikerrij in poeder 320-330; Aardappelen 0.90; Boter 25; Eieren 0.80.

ROESSELARE : Tarwe 203; Rogge 185; Haver 168; Aardappelen 100; Strooi 45; Hooi 70; Chicoreiboonen 137; Tabak 800; Lijnzaad 227.50; Lijnzaadolie 532.50; Boter 24.50; Eieren 0.82; Biggens 9.00 't kilo.

THIELT : Boter 23-24; Eieren 0.80.

DIXMUIDE : Boter 20-23; Eieren 0.80; Aardappelen 110; Hooi 500-550,

Kerkelijk Nieuws

EVANGELIE VAN DEN ZONDAG

In dien tijd zeide Jezus tot zijne leerlingen: Wacht u voor de valsche profeten, die tot u komen in schaapskleeders, maar inwendig roofzuchtige wolven zijn. Aan hunne vruchten zult gij ze kennen. Plukt men wel druiven van doornen of van distels vijgen? Zoo draagt iedere goede boom goede vruchten; een slechte boom echter draagt slechte vruchten. Een goede boom kan geen slechte vruchten dragen en een slechte boom geen goede vruchten voortbrengen. Iedere boom, die geen goede vruchten voortbrengt, zal omgehouden, en in het vuur geworpen worden. Aan hunne vruchten zult gij ze dus kennen. Niet ieder die tot Mij zegt: Heer, Heer, zal binnen gaan in het rijk der hemelen, maar wie den wil mijns vaders volbrengt die in de hemelen is. Hij zal binnegaan in het rijk der hemelen.

KERKELIJKE KALENDER

24 Z. 7e Z. na Sinxen, semid. — 25 M. H. Jacobus, Ap., dup. 2 cl. — 26 D. H. Anna, Moeder van O. L. V., dup. 2 cl. — 27 W. Ocid, van de Wijding der Hoofdkerk, dup. maj. com. van H. Pantaleon. — 28 D. H. Nazarius en And., mr., semid., 2 en R. — 29 V. H. Martha, ng., semid. — 30 Z. O. L. V. 's Zaterdag, simpl.

BURGERSTANDEN

Isegem

GEBOORTEN. — 1. Yolanda Deceuninck, d. v. Jules en Rosalie Vanlede, Ameyestr. 22. — 2. Roger Coolen, z. v. Joseph en Elisa Catteeuw, Kl. Hareb. 110. — 3. Lucien Verfaille, z. v. Gilbrecht en Silvie Lafere, Kruisstr. 34. — 4. Elisée Vanneste, d. v. Joseph en Ivona Christiaens, Molenweg 40.

OVERLIJDENS. — 1. Marcel Mortier, 6 j. z. v. Joseph en Germana Guillemyn. — 2. Gustave Naessens, z. b. 72 j., wed. Leonie Poelvoorde. — 3. Elisabeth Debourgh, dienstm. 74 j. d. v. Franciscus en Cecilia Vandekinderen. — Marie Thérèse Verhoost, z. b. 79 j. wed. Albert Ameye.

HUWELIJKEN. — 1. Remi Ricart, wever, 23 j. van Ingelunster en Bertha Vierstraete, klakkenm., 23 j. alhier. — 2. Louis Dupon, borstelm. 20 j. en Ivonne Tytgat, borstelm. 20 j. beide alhier.

Cachtem

GEBOORTEN. — Dewitte Noëlla, d. v. Augustus en van Croubets Irma Flavia, geb. 1 Juli 1927. — Rygolé Gabriel, geb. 2 Juli 1927, z. v. Emiel en van Monsere Mariba Maria.

HUWELIJKEN. — Verhaeghe Jérôme, borstelfabrikant, met Denolf Germaine, z. b. te Cachtem den 12-7-27.

OVERLIJDENS. — Deforce Karolus Ludovicus, † 12-7-27, zonder beroep.

INGEZONDEN

BERICHT aan dezen die mij trachten te vernederen in de uitoefening mijner bediening en uitbazuinen dat ik onbekwaam ben om mijn werk te doen, en de hulp moet inroepen van andere bedienenden, wil ik hen hierbij waarschuwen dat zij zich plichtig maken aan smaad en dat die oneerlijke handelwijze rechterlijk vervolg zal hebben.

De Adjt Politie-Kommissaris, J. Vanneste.

Isegem, 20-7-1927.

1e Chineseesche generaal: «Voor hoeveel wilt ge mij uwe divisie verkoopen?»

2e Chineseesche generaal: «Wanneer Moscou niet op tijd betaalt, dan krijgt ge ze voor 400.000 pond. Als men betaalt zet ik den strijd voort.»

(Humoristische Listry — Praag.)

De spotprinten, die regelmatig in «De Mandelgalm» verschijnen, worden bereidwillig afgestaan door het geïllustreerd satirisch Weekblad «Palliet», Em. Jacquainlaan 138, Brussel — Inschrijvingsprijs per 3 maanden: 10.50 fr.

BORMS voor 't Gerecht

Zelfverdediging van Dr Borms

Heeren, het zal U misschien verwonderen dat ik zelf nog gaarne het woord neem, alhoewel bijgestaan door twee talentvolle en verkleefde verdedigers, waarvan een, als een barmhartige Samaritaan, mij de hand toestak, wanneer ik slechts enkele dagen in het gevang was. Ja, die «afschuwelijke Borms» heeft hem toen zijne zaak uitgelegd, opdat hij zou overtuigd wezen, alvorens de zware verdedigingstaak op zich te nemen dat ik slechts had gehandeld uit liefde voor mijn Vlaanderen en het is na mijn uitleg, dat hij mij de hand heeft gedrukt en gezegd: ik zal U verdedigen. — Dat was moedig!

Mtr. Van Dieren: Zeker.

Borms: Dat was moedig in een tijd toen mijn vriend Dewaele ter dood veroordeeld werd na eene Fransche hem opgedrongen rechtspleging. Toen is Meester Van Dieren gekomen en die ook heeft mij de helpende hand toegestoken, en trots alles, hebben zij de lastige taak op zich genomen, en er zich met liefde aan gewijd. Maar zij verbleven in het buitenland gedurende de bezetting. Daarom acht ik, dat niemand beter dan ik u kan uitleg geven over hetgeen er gisteren in het rekvisitorium is gezegd. Ik weet, Heeren Gezworenen, hoe lastig uwe taak is, ik zal dus kort zijn. In den beginne verweet men mij uit geldzucht gehandeld te hebben.

Voorzitter: Wend U tot de Juryleden, niet tot het publiek!

Borms: Van heel die geldzucht is in de beschuldiging niets, totaal niets overgebleven. Ik ben armer dan vroeger, ik bezit niets en moet leven van de aalmoezen die goede vrienden willen geven. (ontroering). De bladen die mij aanvallen moeten bekennen in welk huis ik woonde, slecht en karig beneveld. Dus geen geldzucht. Vrouw en kinderen leven van aalmoezen. Maar nu is het eerzucht volgens de advocaat-generaal gisteren in zijn rekvisitorium beweerde. Heeren, ik ben zoo eerzuchtig niet. Ik ben een nederig man en heb een meisje getrouwd uit den nederigen burgerstand, die dochter van eenen politiekommisaris, die den moed heeft gehad 16 kinderen voort te brengen. Ook dat verwijt men mij: La fille d'un forgeron! Heel mijn Vlaamsche indheid. Ik wou mij niet afscheiden van mijn volk, ik wou geen franskljon worden zoals vele anderen. Ik verloochende mijn broeders niet, ik was en bleef Vlaming. Als gij tot twintig of vier-en-twintig jaren naar de school en hoogeschool zijt geweest dan kunt gij zeggen, ik spreek nu voldoende Fransch, Vlaamsch, die gemeene taal ken ik niet meer!

3.300.000 Vlamingen die slechts naar de lagere scholen hebben kunnen gaan: zij kunnen geen Fransch leeren en hun geest wordt niet ontwikkeld. Anderen kennen een soort boeren-Fransch, waarmede men ze uitlacht. Altijd heb ik mij in de plaats gesteld van die menschen, ik heb altijd gevoeld en geleden gelijk zij! Waarom mag een Vlaming, die enkel zijn moedertaal kent, niet in gansch het land leven als vrij burger, evenals de Waal? Brussel, dat toch de hoofdstad is van een tweetalig land en vroeger door en door Vlaamsch was, is gansch verfranscht! Altijd, door alle officieele ambtenaren van den Staat, die in een gezonde democratie ten dienste moeten zijn van het volk, wordt het Fransch bevoordeeld en het Vlaamsch of Nederlandsch verstoeten.

Zelfs hier op het Gerechtshof in den loop van dit proces werd ik gehoond om mijne taal en een Waalsche adjudant der Rijkswacht wilde mij dwingen Fransch te spreken.

Ook een onderzoeksrechter, die hier nu aan tafel zit, wilde dat doen. Ik wijs er U op, welk voorrecht het is voor rechters te staan, die Vlaamsch spreken. Maar hoe dikwijls gebeurt dat te Brussel? Wat moeten dan de lieden uit den nederigen stand doen, die slechts Vlaamsch kennen? Er worden hier zaken afgehandeld waarvan de beklagde soms niets verstaat en zich ziet veroordeelen zonder feitelijk te weten wat er gezegd is geworden.

Het taalrecht is een heilig recht! vóór de vier-schaar evenals in alle andere takken van het staatsleven.

Gaat na, wat gebeurt in het leger; de toestand is er ondragelijk door het verfoeilijk stelsel. Onze jongens gaan er gebukt onder den taaldwang.

Hetzelfde in de gevangnissen; alles is er in het Fransch. En wanneer sommige teksten tweetalig zijn, dan hangt gewoonlijk het Nederlandsch omgekeerd tegen den muur.

De politieke gevangenen werden in 't begin slechter behandeld dan dieven of moordenaars. Sedert Augustus is de toestand ten goede veranderd en mogen wij onder andere dagelijks een half uurte onze familie zien in de spreekkamer en drie kranten ontvangen. Ik had ook gemeend dat men ons niet meer boeien zou zookals boeven, maar men is het blijven doen, tot ik hiers vóór U kwam. Gij mocht het zeker niet zien!

Het is minister Vandervelde die ons lot een weinig verzacht heeft en sedert zijn bezoek zijn ook de kantienlijsten in de cellen tweetalig. Vroeger moest een Vlaamsche gevangene maar raden wat een spatule was enz. (t vervolgt.)

Polemiek

NOG AAN SPECULATOR

In ons vorig nummer beloofden we in een afzonderlijk artikel terug te komen op dit deel van Speculator's schrijven waar hij het had over de veroordeeling van de Vlaamsch nationalistische politiek in den laatst verschenen vastenbrief van Z. D. H. den Bisschop van Brugge. Vooral dient gezegd dat wat volgt volstrekt op geen volledigheid boogt, noch de behandelde zaken uitgediept worden, om reden dat dit in een artikel eenvoudig onmogelijk is. In volgende nummers echter komen we op die zaken terug.

Wat de veroordeeling der Vlaamsch Nationalistische politiek betreft in den laatst verschenen vastenbrief van Z. D. H. den Bisschop van Brugge, meenen we geheel gerust te mogen verklaren, — en dat in volle overeenstemming met de leering der H. Kerk, hiertoe ons stemmende op het oordeel van vele gezaghebbende en gansch buiten de kwestie staande godsgeleerden, en tevens ons beroepende op menig pauselijk woord, — dat het ons toegelaten is in deze politieke kwestie van zienswijze met Z. D. H. den Bisschop te verschillen, zonder hierdoor de katholieke principes over het gezag onder de voeten te treden, en zonder het verwijt te moeten dragen door deze houding het geestelijk gezag te ondermijnen.

Wellicht, kent Speculator, ook het boek «Kerk en Staat» door V. Cremers, een Jezuiet, dokter in de godsgeleerdheid, — dit jaar uitgegeven in de reeks tractaten over dogmatiek (geloofsleer)!

Zoals Speculator ten andere ook wel weet, is het boek uitgegeven onder kerkelijke goedkeuring en maakt het deel uit van een reeks werken over geloofsleer die uitgegeven worden onder toezicht van de godsgeleerden der Katholieke hoogeschool van Leuven. In dit boek zal Speculator dan ook wel de draagwijdte en den verplichtenden aard van bisschoppelijke tusschenkomst en bisschoppelijke vermaningen in dergelijke zaken, klaar en precies uiteengezet, gelezen hebben.

Speculator zal zich echter wel wachten, die katholieke leering, die katholieke grondwaarheden, aan zijn lezers kenbaar te maken. Dat zijn immers te klare katholieke waarheden en katholieke principes! En kleine politiciers, ook katholieke, vreezen het licht, vreezen de klaarheid, vreezen de waarheid! Allo, beste Speculator, wat moed en wat durf, hier hebt ge een eenige kans om uwe lijfspreuk, — de katholieke principes te verdedigen, — in de praktijk om te zetten! Maken we ons echter geen illusies, en denk nu maar niet dat Speculator, zoo eerlijk en rechtzinnig zal zijn, te voldoen aan onze dringende vraag. Dan immers zouden zijn banvloeken en zijn schermen met «afbrekers van 't kerkelijk gezag» in 't niet vergaan, hierdoor zouden weeral eens een heelen hoop gewetensvraagstukken weggenomen worden bij onze eenvoudige Vlaamsche menschen, hierdoor zouden weeral eens velen onze houding in deze zaak begrijpen, en zich van ons niet meer laten terugschrikken door de banvloeken van de menigvuldige politiek-katholieke nieuws- en weekbladen, die er eerst en vooral op uit zijn den kraken wagen der vermoldde en afbrokkende katholieke staatspartij nog wat vooruit te helpen, en niet aarzelen in den dienst van dit politiek gedoe, te pas en ten onpas, onzen heerlijken godsdienst er bij te sleuren, en de katholieke principes over liefde, rechtvaardigheid, gehoorzaamheid en gezag, te verwrigen en te verdraaien tot ze passen in hun politiek gedoe.

Om die redenen dan ook, verwachten we van Speculator niet, dat hij de ware katholieke principes over deze kwestien zal blootleggen aan zijn lezers. Het vormen van klare gewetens is nochtans, als we goed onzen Catechismus onthouden hebben, een edel en zuiver katholiek werk, een werk dat steeds in den loop der tijden, en bovenal in perioden waarin naar een vernieuwing van geestelijk leven gestreefd werd, groot heil gebracht heeft aan Kerk en Godsdienst. Hierin zullen we dan nogmaals zien, dat we het geenszins mis voor hebben als we zeggen: dat het bij al die Speculators bovenal en in de eerste plaats gaat hunne politieke zienswijze te dienen.

Daarom zullen wij dan op deze zaak in een volgend nummer terugkomen. En dan, dan zal het u zoo gemakkelijker niet meer zijn, bij de eenvoudige geloovige menschen, uwe voorstelling der zaken als de katholieke principes te doen doorgaan, en die katholieke principes te verzwijgen of verkeerd voor te stellen die in uw politiek Jan Klaassenspel hetzelfde werk zouden verrichten als een hond in een kegelspel.

SCHEEPVAART

Van 14 tot 21 Juli 1927. — Vroom en Vrij en Emile, beide met beurtgoed voor verscheidene; Ena met lijnzaad voor de gebr. Vandemoortele; Perduro met lijnzaad voor Alf. Dassonville, Lendeledé; Achille met kolen voor Decock, Roeselare; Jeune Alexis met boomen voor de gebr. Wybo; Santo-Antonio, met maïs voor Medard Vandavenne-Devos; Twee Gebroeders en Sakoera beide met kolen voor Eugène Verstraete-Vanlauwe; Bliksem met kolen voor de Wwe Alidor Vandewalle; Motor Remy II met bloem voor verscheidene.

Vlaamsch Leven

“DE WEST-VLAMING.”

Zondag 10 Juli is het 300ste nummer van «De(n) West-Vlaming» van de pers gekomen.

Ter gelegenheid van zijn bijna zesjarig bestaan wijdt J. Van Severen een hoofdartikel aan dit verheugende feit. Alhoewel dit door velen onderschat wordt, is het een uiterst zware taak geweest gedurende dien tijd van opkomende macht, een Vlaamsch Nationaal weekblad in stand te houden en dit niettegenstaande de stoffelijke moeilijkheden en zedelijke banvloeken waartegen het blad stand moest houden. Van herte vereenigen wij ons dus met J. Van Severen om al diegenen te hulden die in meer of mindere mate het hunne bijgedragen hebben tot het in stand houden van dit blad.

Terloops willen wij erop wijzen dat, zooals Van Severen schrijft, de West-Vlaming niet wil zijn de uitdrukking van de meening, noch van den wil van den West-Vlaamschen nationalistischen strijdgroep. Het meent geen andere reden van bestaan te hebben dan te zijn een leidings- en vormingsorgaan, dan te doen aan gezond Vlaamsch nationalistisch onderwijs en opvoeding.

Moge de West-Vlaming er voort ruim toe bijdragen ons weinig ontwikkelde en slapende volk die kennis, durfkracht en rasfierheid mede te deelen die ons kultureel en economisch verheffen moeten.

Daarom ook blijft het eenieders plicht ervoor te zorgen dat «De West-Vlaming» die rol vervullen kan er door woord en daad dit West-Vlaamsch nationaal weekblad in stand te houden en te doen groeien.

KLARE TAAL

In zijne vergadering van 3 Juli II. werd volgende verklaring en motie door den O. H. B. algemeen aangenomen:

De Oud-hoogstudentenbond van West-Vlaanderen, in algemeene vergadering bijeengekomen te Roeselare op Zondag 3 Juli 1927.

Na verslag gehoord te hebben over de gedragingen en handelingen, welke aanleiding hebben gegeven tot dagvaardiging van Dr P. J. Spincemaille voor den militairen onderzoeksraad, en zijne daaropgevolgde afstelling als reserve-kapitein van den gezondheidsdienst, en zijne uitsluiting uit het leger, door den minister van landsverdediging;

er akte van nemend, dat het onderzoek werd aangevangen op grond van het onderteekenen, door Dr P. J. Spincemaille, in zijn functie van voorzitter van den O. H. B. van West-Vlaanderen, van de motie betreffende het sedertdien verworpen Belgisch-Nederlandsch verdrag, welke motie de O. H. B. in zijne vergadering van 19.12.26 bij eenparigheid had aangenomen

bevestigt bij deze zijne houding en zinswijze betreffende dat verdrag, zooals die bevat liggen in de bovengemelde motie;

brengt hulde aan zijn voorzitter om de vastberadenheid waarmee hij het standpunt van den O. H. B. voor den onderzoeksraad gestand bleef, verklaart zich volkomen solidair met hem, en wijst alle belangstellenden op de wijze waarop in België de uiting van bepaalde meeningen onderdrukt wordt.

De O. H. B. van West-Vlaanderen, kennis genomen hebbende van de motie voor amnestie, aangenomen door den O. H. B. van Antwerpen, gemotiveerd als volgt:

«Overwegende dat het meerendeel der burgers, zoo niet al de burgers, vervolgd wegens het zoogenaamd misdrijf van «activisme» en daarmede in verband staande feiten, veroordeeld werden bij toepassing van door de Belgische Regeering te Le Havre in Frankrijk genomen Besluiten, die ofwel daden niet door de Wet betuigd tot misdrijven maken ofwel de voorziene straffen verscherpen;

«dat die besluiten nochtans, ondersteld dat ze, ter oorzaak der bijzondere omstandigheid waarin zij, de Belgische Regeering, zich bevond, als ware wetten kunnen worden beschouwd, voor de burgers die gedurende den oorlog in 't bezette gebied verbleven niet verplichtend waren om verschillende redenen: ten eerste, omdat luidens de conventie van den Haag van 1907 de wettelijke macht feitelijk in handen van den Bezetter was overgegaan zoodat het wettig Belgisch Gezag in de bezette gebieden was geschorst; ten tweede, omdat, zooals «in tempore non suspecto» het Belgisch Gerecht zelf heeft beslist (o. m. bij arresten van het Verbrekingshof d.d. 13 November 1916 en 5 Juli 1917) in rechte aan die Besluit-wetten een substantieele formaliteit, voorwaarde der verplichtende kracht ontbreekt, namelijk de bekendmaking door art. 129 der grondwet vereischt en omdat in feite de bevolking in het bezette gebied het bestaan of in elk geval den inhoud er van nooit heeft gekend. (Zie ook Journal der Tribunaux, 11 Mei en 18 Mei 1919. «La publication des arrêtés-lois par Louis André avocat à la Cour d'Appel de Bruxelles.»)

«Overwegende dat, zelfs indien die Besluit-wetten, voor allen verplichtend waren geweest de feiten die zij straffen uitgewischt zijn door art. VI der wapenstilstandovereenkomst van

11 November 1918 welke bespreekt: «Niemand zal vervolgd worden wegens de strafbare deelneming aan oorlogsmaatregelen die de onderteekening van den Wapenstilstand zijn voorafgegaan»; dat immers art. 212 van het Vredesverdrag van Versailles d.d. 28 Juni 1919, aangenomen door België bij de wet van 15 September 1919 uitdrukkelijk bepaalt dat dit art. VI der wapenstilstand-overeenkomst van kracht zal blijven;

«dat onder de woorden «deelneming aan oorlogsmaatregelen» ontegensprekelijk de politieke handelingen der «activisten» dienen te worden begrepen, vermits de Belgische regeering zelve in hare verslagen aan den Koning hare Besluit-Wetten rechtvaardigt door de noodzakelijkheid de in het Wetboek voorziene bepalingen betreffende de wanbedrijven tegen de veiligheid van den Staat, buitenslands, te volledigen door het uitvaardigen van straffen tegen hen die een werkzame medewerking hebben verleend «aan de plannen en kuiperijen onzer vijanden, welke een omweg gebruiken om den door België geboden weerstand te breken», niet steekhoudend is; dat de opwerping dergenen die beweren dat door de inlassching der amnestie-clausule, de vervaardigers der wapenstilstandovereenkomst alleen de Duitschers wilden beletten wraak te oefenen op de bevolking der gebieden welke die conventie hen verplichtte te ontruimen; dat immers niet de vervaardigers van de wapenstilstandovereenkomst d.i. de Opperste Raad der Bondgenooten te Versailles op 4 November 1918 die amnestie-clausule in hun ontwerp hadden ingelascht, maar dat het integendeel voorstel van den Duitschen onderhandelaar Erzberger, in art. VI werd opgenomen welke deze «Milderung», zooals hij ze zelf heette voorzeker niet heeft bedongen om ze alleen tegen zijn eigen volk te gebruiken, dat trouwens niet de Duitschers, strafmaatregelen konden nemen, vermits ze gedwongen waren de door hen bezette gebieden te ontruimen, wel de andere partij, de Bondgenooten, die van deze gebieden voorgoed opnieuw bezit namen;

«Overwegende dat weigeren amnestie te verleenen niet kan worden gerechtvaardigd doordien de veroordeelde activisten geen berouw zouden toonen over hun misdrijf; dat immers hunne handelingen alleen werden ingegeven door de betrachtting hun volk te ontvoogden en het zijn recht op leven te verzekeren, zooals ook de Ieren, de Tcheken onder aanvoering van Mazarijk, de Polen onder die van Pilzudski en de Zuid-Afrikans onder die van Kristiaan de Wet hebben gedaan; dat die handelingen, indien zij een misdrijf uitmaken, geen moreel maar slechts een politiek misdrijf zijn, ingegeven door een overtuiging die de eerlijkheid van oordeel niet dat men ze aanbiedt;

«Overwegende dat alle regeeringen, die van België alleen uitgezonderd, de spons hebben gevaagd over al de politieke misdrijven en amnestie hebben verleend voor al de politieke misdrijven gedurende den oorlog gepleegd, ook in die landen, waar die politieke misdrijven, zooals in Ierland en Zuid-Afrika, gepaard gingen met bloedige opstanden en misdaden van gemeen recht;»

Zich hierbij aansluitende;

Overwegende eindelijk, dat waar er nog twijfel mocht bestaan over de rechtvaardigheidsgronden van het activisme, de sedert 1918 opeenvolgende belgische regeeringen, a posteriori, voor het Vlaamsche volk door een nieuw tijdvak van rechtsonthouding, opwil en verdrukking dien twijfel hebben ontkracht;

Spreekt zich bij eenparigheid uit ten voordeele van onmiddellijke, algemeene, algeheele en onvoorwaardelijke amnestie.

Bij opdracht,

Dr iur. EMIEL THIERS, sekretaris.

Economische Berichten

DE RUSSISCHE GRAANOOGST

Naar een verklaring van den leider van het bureau voor den Russischen graanuitvoer, zou de graanoogst in Rusland dit jaar 10 % meer opleveren dan in 1926. Verwacht wordt dat de uitvoer zal beginnen einde september begin oktober.

In de haven van Moermansh werd in den loop van dit jaar vijfmaal zooveel verscheept als in 1926. De Engelsche zakenmannen blijven niettegenstaande de breuk tusschen beide landen groote bestellingen doen.

AMERIKAANSCH PROTECTIONISME

De Amerakijsche Tarifcommissie zou besloten hebben een vertegenwoordiger naar Europa te zenden om er met verscheidene Europeesche Regeeringen te onderhandelen over vraagstukken betreffende het Amerikaansch tarief van invoer-rechten, en over een overeenkomst tot regeling van de vraag op welke wijze de productiekosten en de prijzen van den groothandel zullen worden berekend.

DE DUITSCHE TEXTIELINDUSTRIE

De toestand in deze industrie schijnt aanzienlijk verbeterd niettegenstaande het ongunstige weder dat eenigszins den afzet bemoeilijkt, en schoon de landen met lage valuta een scherpe concurrentie voeren.

Het levendigst is de katoenindustrie. De bestellingen zijn in dusdanigen grooten omvang binnengekomen dat het meerendeel der spinnerijen tot het einde van 't jaar, en weverijen tot ver in 't najaar hun handen vol hebben. De toestand in de wolindustrie kan ook als bevredigend worden beschouwd, terwijl de kunstzijlefabrieken het maximum geven.

ZULLEN WIJ GOEDKOOPE SUIKER HEBBEN?

De regeering van Cuba, ten einde de komende crisis in de suikernijverheid te keer te gaan, vaardigde verleden jaar de restrictiewet uit waarbij het den planters slechts toegelaten was riet te planten volgens een zeker percentage van vorige jaren. Deze maatregel schijnt slechts gedeeltelijk resultaat opgeleverd te hebben.

Cuba heeft in de afgelopen campagne 48 miljoen ton op de markt aangeboden, terwijl een cycloon 200.000 ton vernietigde. Er zijn er op het veld 1 1/2 miljoen ton blijven staan.

Daar nu de oogst grootelijks van het weder afhangt in Cuba valt het nu af te wachten hoe groot de drukking zal zijn die deze 1 1/2 miljoen ton op de prijzen zullen kunnen uitoefenen.

KOFFIEOOGST

Men schat den wereldkoffieoogst voor 't seizoen afgesloten op 30 Juni l. (1926-1927) op 21 1/2 miljoen balen van 60 Kgr., 't zij een milliard 290 miljoen kgr., waarvan Brazilië alleen er 14 1/2 miljoen balen voortbrengt. Deze voortbrengst weegt ongeveer op tegen het verbruik.

Er wordt echter voor 't komende seizoen een voortbrengst voorzien van 29 miljoen balen.

In 't vooruitzicht van dezen ongewoon grooten oogst zijn de grondprijzen in den loop van dit jaar reeds 40 % gedaald.

Wanneer ondervinden wij het?

INDEXCIJFER VAN DEN AMERIKAANSCHEN GROOTHANDEL

Volgens Prof. Fishir, zou het Amerikaansche Indexcijfer in den loop der week van 3-10 Juli lichtelijk gestegen zijn namelijk 139,9 tegen 138,7 in de voorafgaande week en 150,8 in de overeenkomende week van verleden jaar.

Zannekin

DUBBEL BLOND BIER
gezond, kloek, natuurlijk

BROUWERIJ ST LOUIS
L. Verlende, LOO

Alleenverkoop voor Iseghem en omliggende:
S. M. VLAAMSCH HUIS, Iseghem

ALLERGUNSTIGSTE PRIJZEN VOOR
HERBERGIERS EN KOFFIEHUIZEN

Neringdoeners, zoekt uw profijt!

Gasinrichtingen

GASVUREN van alle merken en prijzen.

GOEDE HOEDANIGHEID

Centrale verwarming

GEZONDHEIDSINRICHTINGEN

A. Seynhaeve

Roeselaerstraat, 133, ISEGHEM

Telefoon 222

GEWAARBORGD WERK 30/7

Opgelet!

WAARMEE KAN MEN GELD VERDIENEN?

Met in geval men zich wil meubeleeren, zich recht streeks te wenden tot de welgekende meubelfabriek

Marcel Vanthournout-Dekeyser

Magazijn: Roeselaerstraat 127. Werkhuizen: Roeselaerstraat, 293

Iseghem

Altijd verkrijgbaar: slaapkamers, eetzalen, bureaumeubels, salons, kleerkassen, buffetten, tafels, stoelen, enz., enz.

Bijzondere uitvoering

Alles gewaarborgd

ONMOGELIJKE CONCURRENTIE

Nieuw!! Het Orneuf

Sedert de waardedaling van den frank en de vermindering zijner koopkracht is een nieuwe soort goud in den handel gebracht dat door zijn betrekkelijk-lagen prijs en zijn uitmuntende hoedanigheden aan eenieder toelaat zich zooals vroeger te voorzien van juweelen, kleinoodien en kostbaarheden van allen aard.

Dit goud draagt het merk: Orneuf. Het heeft 9 karaat goudgehalte. Dus den helft van het 18 karaatgoud. Kleur en uitzicht zijn dezelfde als het 18 karaat. Dit nieuw edelmetaal is bewerkbaar op alle manieren en in alle vormen. Het is zeer hard en dus voor verslijten gevrijwaard.

Wat door deze uitvinding ten zeerste naar voren treedt, is de verhouding van den alle buitenlandse prijs van een 9 karaatjuweel tegenover den prijs van artikelen in vergulsel of opgelegd

goud! Een negen karaat goudartikel kost maar omtrent denzelfden prijs van een soortgelijk artikel in Titrefixe.

Eene der oorzaken daarvan is dat het Orneuf een inlandsche fabrikatie is, en al die goudnamaakfels buitenlandse werk zijn die, om hier ter markt te komen onderworpen zijn aan nadeelige wisselkoers, hooge tolrechten enz., enz.

Wie zich een artikel in Orneuf (9 karaatgoud) aanschafft van b.v. 100 fr., bekomt een voorwerp met werkelijke goudwaarde, terwijl hetzelfde artikel in verguld of opgelegd goud — dat ook 100 fr. kost — slechts een zeer geringe verhandelwaarde daartelt.

Want:

Waar het 18 karaatgoud teruggekocht wordt aan 15 fr. de gram, wordt het Orneuf teruggekocht aan 7,50 fr. de gram. Titrefixe en soortgelijke buitenlandse plaqué's worden slechts teruggekomen aan 2 tot 3 fr. de gram.

Ieder artikel in Orneuf draagt een bijzondere stempel; dit om verwarring te vermijden met het 18 karaatgoud.

Het Orneuf is te bekomen aan voordeligen prijs bij

A. Moenaert-Noppe

“IN DE GULDEN SPOREN...”

Roeselaerstraat, 29, ISEGHEM

waar ook altijd een zeer grooten keus voorhanden is van juweelen — kostbaarheden — toisels in goud 18 karaat, in platina, in wit-goud, in briljant, in diamant.

Men treft er ook een belangrijken keus aan van zak- en armbanduurwerken in alle metalen en der bestgekende merken. — Wekkers, schouw- en wanduurwerken vindt men er altijd in grooten voorraad.

Moet ge een goeden Bril hebben, die uw gezicht bewaart en verbetert en die u daarbij nog sierlijk staat, bij Moenaert zijn er zulke — probeer het — 't is niet noodig meer daarvoor naar 'n groote stad te gaan, waar ge driedubbel betaalt voor dezelfde waar.

In “De Gulden Sporen”, betaalt ge een lagen prijs voor goede waar, en alle mogelijke herstellingen worden er nauwkeurig en zorgvol uitgevoerd.

ELEKTRISCHE GLAZENSLIJPERIJ

Aankondigen

in DE MANDELGALM

is zaken doen!